

"EUPV té la idea nacional més clara que no IC"

Magda Oranich (Barcelona) no serà a les llistes d'IC, en les pròximes eleccions. Oranich se'n va, decebuda de no haver trobat a IC el seu projecte i de veure's immersa en la voràgine desfermada per Izquierda Unida i l'anguitisme. Però encara no ha passat l'última plana del seu currículum polític.

Senyora Oranich, quin final d'estiu més mogut!

—Calla, calla, estic desfeta.

—Què li'n sembla, de les reaccions de la direcció d'Iniciativa, sorpresa de la seva renúncia a entrar en les llistes autonòmiques dels comicis vinents?

—Primer de tot vull deixar clar que, a mi mateixa, m'ha sorprès que això fos notícia. El meu cercle d'amistats ja sabia, feia molt de temps, la meva decisió de no tornar-me a presentar ni per Iniciativa ni per cap grup, en aquesta legislatura, i de tornar a la meva feina. Vull aclarir que mai no he posat al mateix sac en Ribó i l'Anguita. El que vaig explicar és que justament allò que m'ha sabut greu és que una persona que tenia un concepte nacional clar, una persona que podia fer molta feina a Catalunya, se n'anés a Madrid en una decisió que considero negativa tant per a ell mateix com per a Iniciativa; que deixés la política nacional catalana, com si no fos prou, i es diluís en un grup comandat per Izquierda Unida.

—Quines són les principals discrepàncies amb IC i IU?

—A mi, m'ha fet vergonya que dirigents d'Izquierda Unida hagin declarat segons quines coses, sobretot pel que fa a l'aspecte nacional. Amb això dels catalans, sempre estem igual. Però jo mai no he dit que Iniciativa tingui una política anticatalana, perquè no és veritat. Una altra cosa és que les circumstàncies facin que el programa propi no es porti a la pràctica, segurament també perquè, tristament, i ens agradi o no, Izquierda Unida i Anguita porten vots. Jo no volia continuar així, perquè sóc una persona molt lligada als moviments socials, moviments nacionals i feministes i no voldria fer cap espetec contra ells ni ells contra mi.

—Aquesta dissolució dins IU és deguda a inèrcia, a simple impotència, o és feta a consciència?

—És més una qüestió d'impotència. IC només ha tingut tres diputats. S'ha diluït també perquè anava molt millor com era abans, amb en Ramon Espasa, una persona que valoro molt, i a Catalunya hi havia la direcció d'Iniciativa. Ara ha quedat molt ajuntat tot. Abans l'Espasa era portaveu adjunt, ara el portaveu

adjunt és la Rosa Aguilar; des del punt de vista de Catalunya no hi ha color. Jo valoro molta gent d'IU com Diego López Garrido, Cristina Almeida o Nico Sartorius, més enllà de la qüestió catalana. En canvi, hi ha diputats que..., per exemple l'Anguita, ha desautoritzat Aranguren per aquelles declaracions sobre els GAL, tot per quedar bé. Ho trobo horrible. Evidentment, va fer unes declaracions desafortunades, i podem discutir-les-hi. Ara bé, treure-li pes, a una persona del prestigi de l'Aranguren...

—Concretament, en aquest cas dels GAL, no és pas l'únic polític o intel·lectual espanyol que hagi volgut marcar la diferència entre ETA i els GAL.

—Les declaracions del Defensor del Poble, les vaig trobar inadmissibles, i més pel seu càrrec; i les de Solana, més aviat desafortunades. A part la gent que diu que és millor el terrorisme d'estat que no el terrorisme basc, també n'hi ha molta que diu, com el ministre Belloch, que tots dos són igual de dolents. Jo encara vaig més lluny: per mi és pitjor el terrorisme d'estat. L'altre terrorisme forma part de maneres de fer de les persones, en què estic profundament en desacord, però el terrorisme d'estat en una democràcia... Vaja, no hi ha color.

—Vostè que coneix el ministre Belloch i la secretària d'estat, Margarita Robles, quin estat d'ànim tenen en vista de tots aquests casos de corrupció i de terrorisme d'estat?

—Van entrar amb moltes ganes d'arreglar tot això, però, és clar, les coses són com són. És molt possible que ni ells sabessin realment com era tot i què havia passat feia uns anys. Van oposar-se a indults, van tallar fons reservats i, per a bé o per a mal, ha sortit tot. Han tingut molts maldecaps a l'hora de fer neteja. A més, es troben al mig, en aquest enfrontament entre policia i guàrdia civil.

—Enfrontament que també ha rebotat sobre el jutge Garzón.

—Sí, però són enfrontaments de protagonisme. Una altra cosa és que li facin atacs sense cap legitimitat. Els presos no es deixen anar per la gravetat del fet que ha dut a detenir-los, sinó per la participació real o no del detingut en concret.

—Creu que s'han tingut aquests criteris en

les detencions i condemnes dels detinguts durant la "ràtzia olímpica" del 1992?

—No. És absolutament injust i inconcebible, el temps que aquesta gent han passat a la presó. A més estic segura que hi ha hagut tortures. És al·lucinant. Crec que qui va ordenar això tenia un desconeixement absolut de la realitat catalana i burxà ferides que els catalans ja fa molt que hem superat.

—Tanmateix ara, amb el nou codi penal, es tornen a criminalitzar actituds polítiques com l'independentisme.

—Espero que això es pugui arreglar al Senat; el ministre Belloch hi està molt a sobre. Però no hi ha res de segur, perquè unes eleccions generals amb un canvi de forces polítiques podria esborrar de cop uns anys de feina molt important. Si voldria que el govern socialista aguantés una mica és perquè es pugui aprovar el Codi Penal definitiu. Fins ara només s'han fet que pedaços a un codi del segle passat. I sobre la qüestió de l'independentisme, és molt greu que subliminalment es lligui amb la violència.

—Com valora aquest nou codi? Quins són els seus aspectes més foscos?

—Els més punyents són els de la criminalització de l'independentisme i de l'objecció i de la insubmissió —que després s'han arreglat una mica, si bé no com voldrien els insubmisos concretament—. També pel que fa a agressions sexuals es podria haver avançat més.

—I aspectes positius?

—N'hi ha molts. Condemna l'assetjament sexual, canvien del tot els tipus de penes, l'edat penal, etc. S'ha dit molt que s'han rebaixat les penes, però no és completament veritat. Abans, amb dos dies de treball te n'estalviaves un de presó; això s'ha suprimit, i ara seran de compliment més efectiu. No en voldria donar una opinió definitiva fins que no es facin aquestes correccions.

—En unes declaracions, Ignasi Riera també deia que vostè és més a prop de Convergència i Unió.

—L'Ignasi Riera és lliure de comentar el que vulgui; l'única cosa que vull que quedi clara és que he decidit de no presentar-me a les llistes d'IC i que no he pres partit per cap altra formació; i que d'aquí, no se'n facin més lectures. També crec que hi ha punts, com el de la defensa nacional, de la llengua, etc., que volen posicions unitàries, però res més que això. La meua actitud continua essent progressista. Precisament quan va sortir aquesta notícia jo era al País Valencià, convidada per l'Ajuntament d'Elx a proposta d'Esquerra Unida, amb qui tinc una molt bona amistat política i personal, concretament amb en Pasqual Mollà i la Dolors Pérez i amb regidors de Gandia i més llocs. Doncs bé, trobo que fan una feina importantíssima de millora

“Jo ja sabia que no queia ‘simpàtica’ a una part del nucli dirigent d'IC, no el teòric sinó el real, que no és pas el mateix. A IC, hi manen uns que ho manegen tot i que les bases anomenen “la camarilla”, en record dels antics partits comunistes”.

de la societat i també de reivindicació nacional.

—Sabia si la direcció d'Iniciativa tenia intenció de posar-la a les llistes de les properes autonòmiques?

—Oficialment no en sabia res, però que no tornaria a ser a la llista ho sabia des de fa quatre anys, en el moment que hi vaig entrar. Jo ja sabia que no queia “simpàtica” a una part del nucli dirigent d'IC, no el nucli teòricament dirigent, sinó el nucli realment dirigent, que no és el mateix. A IC, hi manen uns que ho manegen tot i que les bases anomenen “la camarilla”, en record dels antics partits comunistes, i que no són la direcció oficial, amb la qual coincideixo en molts punts. Que no tornaria a les llistes, ja ho sabia des del primer dia. Quan vaig entrar ja vaig veure que la cosa anava malament, però també és cert que molta gent de les bases d'IC m'havien dit que feien els possibles per aconseguir que fos a les llistes, perquè ja sabien que passava. Jo he volgut deixar clar que no cal que es molestin ni els uns a fer-me la punyeta ni els altres a barallar-se per mi.

—Creu que és negativa la professionalització de la política?

—Em sembla malament per a la vida política del país que només hi hagi polítics professionals, i crec que tot s'ha establert d'una manera que molta gent que voldria marxar o discrepar no pot perquè es troba entrampada pel sou, pel càrrec, i no pot. Costa molt de sortir d'un partit, sobretot si tenim en compte la qüestió econòmica; és allò que “*el que se mueva no sale en la foto*”. Molta gent voldria dir i deixar de dir, i això ho visc de prop, i no sols a Iniciativa. Aquests dies m'han trucat militants amb càrrecs importants d'IC que em deien: “És que jo voldria dir...” I jo: “No diguis, perquè, oi que vols continuar? Doncs, no diguis”.

—Aquesta és una qüestió que vostè demana que els partits es plantegin?

—Sí, però no sols això, també la democràcia interna, la llibertat de vot dels diputats, les llistes obertes, etc. Ara, tal com s'ha muntat el sistema, és millor de caure bé a un gris buròcrata que fa les llistes que no pas a l'opinió pública. I això, no ho descobreixo jo; és de debat general. El sistema organitzat aquí amb la transició és molt limitat, i no passa res, si es torna a estructurar un sistema que sigui millor. Però hi ha massa por de canviar tot això.

—Un altre dels aspectes que l'han allunyada d'IC és la manca d'un projecte alternatiu a una política sempre a l'ofensiva?

—Sí, de fet jo he entès i compartit moltes coses en què IC va contra, però no hi he vist cap proposta al darrere. La meua petita o gran decepció és que jo no he sabut entendre exactament, i potser és culpa meua, quin és el

projecte. S'ha de fer una política contra, però també s'han de fer propostes positives.

—*El projecte que en un moment va encapçalar juntament amb altres persones, Nacionalistes d'Esquerra, és definitivament mort?*

—És el projecte que més il·lusió m'ha fet i en què em vaig trobar amb gent diversa que admiro, com Jordi Carbonell, Lluís Llach, Sebastià Serrano, Josep Lluís Carod-Rovira, Marc Palmés... Quan es va acabar vaig pensar que des d'Iniciativa m'hi podria tornar a acostar, però és aquí que he tingut una gran decepció.

—*Amb en Carod-Rovira va coincidir en uns articles a la premsa sobre la necessària unitat de les esquerres nacionals. Què impedeix que aquest projecte funcioni?*

—En Carod també qüestionava la democràcia interna dels partits. En aquest sentit jo vaig donar-li suport en la creença que és necessari criticar i qüestionar. Si ningú no s'atreveix a qüestionar res, no anirem enlloc. És molt necessari aquest replantejament de les coses, tant més que hi ha molts àmbits en què s'han de fer lluites unitàries sense escletxes demagògiques, sobretot pensant en els temps que vénen. De fet, jo tampoc no vaig donar un suport clar a en Carod, sobre un projecte d'unitat d'esquerra, ara que està barallat tot-hom i que no hi ha un projecte fet i consolidat. Doncs, no, actualment no hi ha possibilitats reals, i parlar del que desitjariem només per parlar, no m'interessa.

—*El seu currículum polític s'acaba aquí?*

—Home, jo crec política no sols se'n fa des del Parlament. De política, se'n fa a tot arreu. Ara estic molt il·lusionada amb el Tercer Món, l'objecció de consciència i la insubmissió: me'n vaig a Pequín a discutir sobre la dona i el Tercer Món; també m'ocupo d'affers relacionats amb Bòsnia, etc. Des del Parlament he pogut fer molt i amb visió unitària, però també ara puc continuar fent política des d'uns altres àmbits.

—*Però política institucional, en farà més?*

—Avui per avui, no. Ara bé, tal com està la situació, qui diu que mai no hi hauré de tornar... En tot cas, sigui on sigui, sóc incapaç de mantenir-me al marge dels problemes quotidians, i continuo present en aquestes lluites i en les reivindicacions nacionals.

—*Les assemblees de regidors d'EU i IC dels Països Catalans han tirat endavant?*

—**Es fa molta política des dels mitjans de comunicació?**

—**Sí, i jo hi participo. Una de les reflexions que també ens hauriem de fer és sobre els mitjans de comunicació.**

—**T'han censurat mai?**

—**Des dels mitjans no.**

—**Des del partit, doncs?**

—**Sí, això sí.**

—No. Jo vaig proposar-ho perquè, als d'allà, els feia molta il·lusió; però no s'ha fet res sinó parlar-ne. Suposo que hi ha dificultats per part d'algú d'EU allí i per part d'algú d'IC aquí. Jo tinc molta relació amb el corrent nacionalista d'Esquerra Unida del País Valencià, tot i que també tinc bona relació amb l'Albert Taberner, i amb gent d'Unitat del Poble Valencià. La meua gran utopia és que, amb tota aquesta gent, amb qui tenim tants punts en comú, podem fer moltes coses.

—*L'argument de no avançar més en la qüestió nacional per no crear tensió i evitar una IU al Principat, l'ha sentit gaire?*

—Ha estat el focus de molts debats d'IC. Sempre pendants d'allò que diran els anguitistes. D'això, n'he patit quasi cada dia. I em penso que no hi ha res que ens hagi de fer por. De fet, jo tinc més bona relació amb el corrent nacionalista d'Esquerra

Unida del País Valencià que no pas amb Iniciativa aquí. He vist que tenen les idees més clares en l'aspecte nacional que no pas aquí. Aquí el projecte concret, no el veig. Dins IC hi ha corrents que voldrien que hi hagués Izquierda Unida aquí i, vés, segons com, entenc més el que volen aquests que no pas el que volen els altres.

—*Un dels aspectes que l'ha decebut d'IC és la posició dubitativa sobre el conflicte de Bòsnia. Com creu que s'hauria d'haver actuat?*

—Vull que quedi clar que la majoria d'IC anàvem d'acord. Més aviat era una actitud dubitativa encapçalada per Izquierda Unida. Fa pocs dies Anguita encara s'oposava a la intervenció militar contra Sèrbia. Jo vaig votar contra l'OTAN, sóc pacifista convençuda, però en la situació actual no pots venir amb punyetes de punts i comes o fer electoralisme barat i dir que vas contra l'acció de l'OTAN. Això és quedar-te abans de la caiguda del mur. Oficialment, IC, al Parlament europeu i al Parlament espanyol, ha tingut actituds que jo he trobat horroroses.

—*En una certa manera amb l'ofensiva de Croàcia ha passat el mateix...*

—Sí, fins i tot fa por de parlar-ne. Fa *progre* de dir que els croats són dolents perquè a la Segona Guerra Mundial van anar col·laborant amb els nazis. Però explica'ls-ho, això, als croats joves. Hi ha gent molt simple que de seguida diu qui són els bons i qui són els dolents.

Oriol Cortacans